

DECIZIE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Natalia Iurieva,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Elcin Aliev
împotriva Nataliei Iurieva cu privire la încasarea datoriei și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
restituit cererea de apel depusă de Natalia Iurieva,

c o n s t a t ă:

La 2 octombrie 2017, Elcin Aliev a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Nataliei Iurieva, solicitând încasarea datoriei în sumă de 10 789,49 de lei
și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 324 de lei.

Prin hotărârea din 7 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,
cererea de chemare în judecată depusă de Elcin Aliev s-a admis.

S-a încasat de la Natalia Iurieva în beneficiul lui Elcin Aliev suma de
10 789,49 de lei cu titlu de împrumut și suma de 324 de lei cu titlu de cheltuieli de
judecată, iar în total suma de 11 113,49 de lei.

La 6 decembrie 2017 Natalia Iurieva a declarat apel împotriva hotărârii din 7
noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, solicitând casarea
hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să
fie respinsă integral.

Prin încheierea din 8 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs
cererii de apel.

S-a comunicat apelantei Natalia Iurieva despre necesitatea prezentării cererii
de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de
stat în mărime de 242,70 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 5 zile de
la data recepționării încheierii.

S-a explicat apelantei Natalia Iurieva că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Natalia Iurieva.

S-a remis Nataliei Iurieva cererea de apel cu toate actele anexate.

S-a explicat Nataliei Iurieva că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată în termenul și modul stabilit a aceluiași apelant, cu cerere de apel împotriva aceleiași hotărâri, dacă a lichidat neajunsurile.

La 26 iunie 2018 Natalia Iurieva a declarat recurs împotriva încheierii din 24 mai 2018, solicitând casarea încheierii și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că instanța de apel i-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

A relatat că instanța de apel în mod greșit a concluzionat și a reținut circumstanțele cauzei, deoarece la ședința de judecată din data de 24 mai 2018 a prezentat dovada achitării taxei de stat, conform încheierii din 8 mai 2018.

Astfel, a menționat că a achitat taxa de stat până la ședința de judecată stabilită, iar depășirea cu 3 zile este datorată faptului că termenul de 5 zile, acordat de instanța de apel, a cuprins două zile libere, 12 și 13 mai.

La fel, a indicat că nu are un loc permanent de muncă și surse permanente de venit și, din această cauză, a avut nevoie de mai mult timp pentru a achita taxa de stat.

Totodată, recurenta Natalia Iurieva a menționat că este vorbitoare de limbă rusă și în ședința din 24 mai 2018 nu a înțeles ce s-a întâmplat, nu i s-a solicitat o cerere de apel motivată și nici nu i s-a oferit timp să se expună în legătură cu acest fapt.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost expediată în adresa participanților la proces la 11 iunie 2018 (f.d. 124), însă dovada legală de recepționare a acesteia lipsește.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recursul declarat de Natalia Iurieva la 26 iunie 2018 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 365 alin. (1) lit. d) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 191 din 23 septembrie 2016, în vigoare 28 aprilie 2017), dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Art. 110 din Codul de procedură civilă, statuează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din interpretarea prevederilor legale enunțate, este de înțeles că apelanților li se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Astfel, raportând la caz normele sus-citate, Colegiul consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului declarat de către Natalia Iurieva, ca fiind întemeiată.

Or, conform materialelor dosarului, la 7 noiembrie 2017 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești pe cauza dată.

La 6 decembrie 2017 Natalia Iurieva a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, fără plata taxei de stat.

Examinând chestiunea privind punerea pe rol a apelului, prin încheierea din 8 mai 2018, în temeiul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel nu a dat curs cererii de apel și a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 242,70 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 5 zile de la data recepționării încheierii.

Totodată, a explicat apelantei Natalia Iurieva că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Potrivit recipisei anexate la materialele dosarului (f.d. 113), apelanta a primit copia încheierii din 8 mai 2018 la data de 10 mai 2018, însă în termenul acordat, adică până la data de 15 mai 2018, nu au îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu au lichidat neajunsurile cererii de apel.

Drept urmare, dat fiind că apelanta nu a lichidat în termen neajunsurile indicate în încheierea din 8 mai 2018, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 24 mai 2018, instanța de apel a restituit cererea de apel.

În circumstanțele stabilite, Colegiul reține că instanța de apel întemeiat a restituit cerere de apel, având în vedere că încheierea din 8 mai 2018 a fost recepționată de apelantă la 10 mai 2018, iar termenul limită de înlăturare a neajunsurilor a expirat la 15 mai 2018, dovada achitării taxei de stat (f.d.78) fiind prezentată instanței de apel doar la 18 mai 2018.

Cu referire la argumentele recurente precum că nu are un loc permanent de muncă și surse de venit și că a avut nevoie de mai mult timp pentru a achita taxa de stat, Colegiul le apreciază ca fiind declarative și lipsite de suport probator, or la materialele dosarului lipsesc careva probe care să confirme cele menționate.

Totodată, nu poate fi reținut argumentul invocat de recurentă precum că este vorbitoare de limbă rusă și în ședința din 24 mai 2018 nu a înțeles ce s-a întâmplat, nu i s-a solicitat o cerere de apel motivată și nici nu i s-a oferit timp să se expună în legătură cu acest fapt.

În sensul dat, Colegiul menționează că conform cu prevederilor art. 24 alin. (2) din Codul de procedură civilă, persoanele interesate în soluționarea cauzei care nu posedă sau nu vorbesc limba română sunt în drept să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret.

Apelanta nu a înaintat demers cu privire la acordarea unui interpret.

Astfel fiind, în lipsa probelor confirmative ce ar demonstra temeinicia recursului declarat, argumentele aduse în susținerea acestuia se vor aprecia ca fiind declarative.

Distinct de cele relatate, instanța de recurs consideră că prin restituirea cererii de apel, Nataliei Iurieva nu i s-a îngădit accesul liber la justiție protejat de art. 6 din Convenția Europeană.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă. Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de

drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul notează că, declarând apel încă la 28 martie 2018, apelantul avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Având în vedere cele expuse, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ, nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de Natalia Iurieva și de a menține încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Natalia Iurieva.

Se menține încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Elcin Aliev împotriva Nataliei Iurieva cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari